

Osuvasti oikeuselämästä // numero 5-2022 // kahdeskymmenesseitsemäs vuosikerta

ADVOKAATTI

LEGAL AID NEEDS
**FIRST
AID!**

ASIANAJAJAT
OVAT LAKKOILLEET
ENGLANNISSA JA
NORJASSA - VOIKO SAMOIN
KÄYDÄ SUOMESSA?

PELI SEIS!

Osallistu
läsnä tai
etänä.

ICT, TIETOSUOJA IPR

27.1.....	Tietosuojapäivä 2023 *	490 €
28.2.....	Data Act 2023	845 €
huhtikuu	Tekijänoikeuspäivä	845 €

TYÖOIKEUS

28.2.....	Työriita- ja rikospäivä	845 €
16.3.....	Työsuhteen ehtojen muuttaminen	845 €
4.4.....	Työoikeuden oikeustapauspäivä	845 €
25.4.....	Muutosneuvotteluiden nuottittaminen ja ohjeistus irtisanomistilanteisiin	845 €
25.5.....	Työoikeuspäivä 2023	845 €
toukokuu.....	Todistelu työriidoissa	845 €

SOPIMUKSET

14.2.....	Contract Drafting in English II	845 €
15.2.....	Sopimusriitapäivä	845 €
1.3.....	Vahingonkorvaus ja sopimukset	845 €

PERHE- JA PERINTÖOIKEUS

9.2.....	Yhteisomistus – sääntely, sopimukset ja verotus	845 €
29.3.....	Jäämistöveropäivä	845 €
20.4.....	Pesänselvityksen ja perinnönjaon tulkintatilanteita	845 €
30.5.....	Aviovarallisuuspäivä	845 €

YMPÄRISTÖ JA RAKENTAMINEN

15.2.....	Julkiset rakennusurakat	845 €
21.3.....	Rakennusjuridiikka 2023	845 €
4.4.–23.5.....	Rakennusurakan yleiset sopimusehdot – YSE 1998 -sarja *	2 435 €
toukokuu.....	Ilmasto-oikeuspäivä	845 €

RIKOS- JA PROSESSIOIKEUS

15.3.....	Verorikospäivä	845 €
maaliskuu.....	Konkurssioikeuspäivä	845 €
11.5.....	Talousrikospäivä	845 €
toukokuu.....	Yrityssaneerauspäivä 2022	845 €

RAHOITUS JA VAKUUDET

21.3.....	Vakuusoikeuspäivä	845 €
-----------	-------------------	-------

YHTEISÖOIKEUS JA YRITYSTOIMINTA

14.3.....	Osakeyhtiöpäivä	845 €
toukokuu.....	Osakeyhtiölaki ja kannustinjärjestelmät	845 €

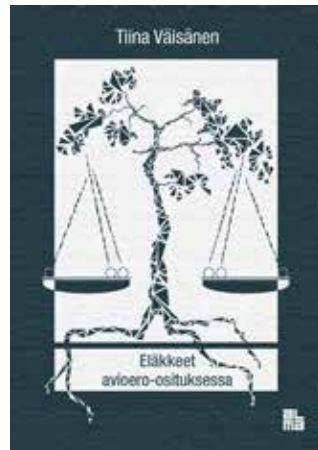
JULKISOIKEUS

kesäkuu.....	Julkisuusperiaate	845 €
--------------	-------------------	-------

ALENNUS Lakimiesliiton
jäsenille ja julkiselle
sektorille

-25 % (pl. tähdellä *)
merkityt tuotteet.

Seminaarihintoihin
lisätään alv 24 %. Oikeudet
muutoksiin pidätetään.

Parhaat työvälineet juridiikan ammattilaisille

Mika Hemmo

VÄLIMIESMENETTELY

Lokakuu 2022, sh. 249 €

Tiina Väisänen

ELÄKKEET AVIOERO- OSITUKSESSA

Syyskuu 2022, sh. 144 €

Kuuliala - Linna - Saranpää

SIVIILIPROSESSI I

Syyskuu 2022, sh. 139 €

Joel Uusi-Oukari

VIRKASUHTeen PÄÄTTÄMINEN KUNNASSA

Joulukuu 2022, sh. 119 €

SUOMEN LAKI I

Lokakuu 2022, sh. 299 €

SUOMEN LAKI II

Marraskuu 2022, sh. 299 €

SUOMEN LAKI III

Joulukuu 2022, sh. 299 €

Tilaa Suomen Laki I-III 2022
-teokset pakettina sh. 659 €

- 6 Tuokiokuva**
Viimeiset silaukset Mikonkadulla.
- 8 Vuoden asianajoassistentiksi**
valittiin Sanna Husu
- 9 Liitossa tapahtuu**
Asianajajaliiton kampanja tavoitti miljoonayleisön.
- 10 Oikeilla urilla**
Täysistunnon tuoreita ratkaisuja.
- 11 Tekijä**
Marian Grönlund on Asianajajaliiton jäsenasioista ja yleisvalvonnasta vastaava uusi johtaja.
- 12 Työtapareformi**
Asianajajaliitto ehdottaa ratkaisuja riita- ja rikosasioiden sujuvoittamiseksi.
- 13 Asianajosta ja elämästä**
Asianajajalle juridiikka on jäävuoren huippu, kirjoittaa Matti Tyynysniemi.
- 24 Minun valintani**
Asianajaja Meri Vuorio toimii pesäpallon kurinpitopäällikkönä. Luottamustehtävässä on oltava aina valmiina päätöksiin.
- 27 Elisa Gebhardin kolumni**
Pidetäänkö oikeusvaltiota itsestäänselvyytenä?
- 28 Koulutus**
Ihmiskaupparikokset.
- 29 Asianajajan päivä**
Asianajaja Ilona Piironen pyyhälsi kärjää oikeuteen 14-vuotiaan tyttären Hello Kitty -sateenvarjon kanssa.
- 32 Keissi**
Tiedätkö kuka asiakkaasi on?
- 32 Nimitykset**

”TUOMAREIDEN
TÄYTYY
YMMÄRTÄÄ
TAVALLISTEN
IHMISTEN
ELÄMÄÄ.”

HENKILÖ KUVASSA

Ei mikään sooloilija

Korkeimman oikeuden presidentti Tatu Leppänen patistaa oikeuselämän ammattilaisia tiiviimmin saman pöydän ääreen. ”Meidän pitää lähivuosina tehdä nykyisy parempaan”, hän sanoo.

FOKUS

Ensiapua oikeusavulle

Britanniassa ja Norjassa asianajajat ovat lakkoilleet oikeusapupalkkioiden heikon tason vuoksi. Huonosti toimiva systeemi karkottaa etenkin nuoria asianajajia.

LUUPPI

Saumatonta asiointia ehkä vuonna 2024

Oikeuslaitoksen jättihanke AIPA on kohta maalissa, mutta asianajajat joutuvat yhä lähettämään sähköpostiliitteitä ja paperipostia tuomioistuimiin.

30

ADVOKAATTI Suomen Asianajajaliiton jäsen- ja ammattilehti, 27. vuosikerta PÄÄTOIMITTAJA Sari Krappe, sari.krappe@asianajajaliitto.fi TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ Johanna Kainulainen, p. 040 721 7289, johanna.kainulainen@asianajajaliitto.fi TOIMITUSSIHTEERI Tero Ikäheimonen, p. 040 570 4304, tero@aparaattimedia.fi TOIMITUS Asianajajaliitto ja Vallilan Aparaatit Oy ULKOASU Laura Ylikahri KANNEN KUVITUS Samuli Siirala PALAUTE advokaatti@asianajajaliitto.fi ILMOITUKSET Juha Halminen, p. 050 592 2722, juha.halminen@kolumbus.fi TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET p. (09) 6866 120, minna.wilenius@asianajajaliitto.fi KUSTANTAJA Suomen Asianajajaliitto PAINO Savion Kirjapaino Oy PAINOS 2 650 kpl ISSN 1239-1085 (nid.), ISSN 2489-8260 (verkkojulk.) / Aikakausmedia ry:n jäsen / Advokaatti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä tai palauttamisesta. Lehden suurin vastuu ilmoitusten julkaisemisessa sattuneesta virheestä on ilmoituksen hinta. / Seuraava lehti ilmestyy 15.2.2023.

4041 0660
Painotuote

Asianajajat barrikadeille?

Kirjoitin Advokaatin numeron 4/2022 pääkirjoituksessa siitä, että olemme tavanneet kevään aikana viiden suurimman puolueen eduskuntaryhmien edustajia. Tapaamisiin on osallistunut edustajia, jotka ovat lakivaliokunnassa tai valmistelemissa puolueensa vaaliohjelmaa ja hallitusohjelmaneuvoitteluja. Olemme tuoneet esille Asianajajaliiton tärkeimpiä oikeuspoliittisia teemoja, joista nostin esille oikeusavun tuntihinnan jälkeenjääneisyyden. Olemme tuoneet sitä esille monesta näkökulmasta: muun muassa kustannusten nousu, ammattitaitoisen avustajan saamatta jääminen, nuorten juristien palkkaamisen vaikeus ja asianajopalveluiden väheneminen kasvukeskusten ulkopuolella.

Tosiasia on se, että moni kokenut asianajaja kieltäytyy hoitamasta toimeksiantoja oikeusavulla. Tuntihinnan lisäksi siihen vaikuttaa se, että tuomioistuimet leikkaavat usein laskutettuja tunteja ja arvioivat, että asia olisi pitänyt voida hoitaa pienemmällä ajankäytöllä. Asianajajat ovat aina velvollisia toimimaan rehellisesti kaikissa asioissa, myös laskutuksessa. Mitä selvempänä ja yksinkertaisempana asian pystyy tuomioistuimelle tarjoilemaan, sitä enemmän työtä sen valmistelu on vaatinut. Tätä tuomioistuimissa on välillä vaikea nähdä – asiakkaan asianajajalle tuoma asia on yleensä kaikkea muuta kuin selvä ja järjestyksessä. Kun tähän lisätään vielä se, että asiakkaan maksettavaksi tuleva omavastuuosuus jää usein asianajajan luottotappioksi, kokeneita asianajajia on entistä vaikeampi saada hoitamaan oikeusapuasioita. Emme ole tämän asian kanssa yksin.

Asianajajat ovat menneet sekä Norjassa että Isossa-Britanniassa lakkoon oikeusapupalkkion alhaisuuden vuoksi. Olisiko se mahdollista meilläkin? Siitä lisää tässä lehdessä.

Tuomioistuinasioinnissa on puhuttu AIP:stä vuosien ajan. Järjestelmän kehittämisen alkuvaiheessa oli tarkoituksena, että kansalaiset ja avustajat pääsivät käyttämään järjestelmää oman portaalin kautta. Asiakirjat olisi toimitettu sitä kautta, ja sieltä olisi päässyt seuraamaan asian käsittelyn etenemistä. Portaalien kehittäminen jouduttiin kuitenkin keskeyttämään jo muutama vuosi sitten rahapulaan vedoten.

Tuomioistuimet ja syyttäjät ovat päässeet pikkujalkaa ottamaan käyttöön AIP:ää, mutta kansalaisten ja avustajien sähköinen asiointi on edelleen pdf-tiedostojen lähettämistä sähköpostin liitteenä. Asiointiportaalin kehittämiseen on kuitenkin palattu, vaikkakin alkuvaiheen mittavista suunnitelmista joudutaan varmasti tinkimään.

AIP:ä on myös jatkuva kehityshanke, joten tärkeää olisi päästä alkuun jollakin versiolla. Tässä lehdessä lisää myös siitä, mitä AIP-hankkeelle kuuluu.

Loppuvuosi on asianajajille perinteisesti erittäin kiireinen, moni asia odottaa pöydillämme tekijäänsä tämänkin lehden ilmestyessä. Muistetaan kuitenkin myös levätä ja rauhoittua joulun ja vuodenvaihteen ympärillä. Tammikuussa tapaamme sitten Asianajajapäivässä 27.1.2023! *

Hanna Räihä-Mäntybarju

Asianajajaliiton puheenjohtaja

[@h_raiha](#)

ADVOKATER UPP PÅ BARRIKADERNA?

Vid möten med representanter för de fem största partierna i riksdagen har vi lyft fram Advokatförbundets viktigaste rättspolitiska teman, t.ex. att timpriset för rättshjälpsläpar efter. Vi har lyft fram det ur många synvinklar: bland annat att kostnaderna har ökat, att klienter inte får ett yrkeskunnigt biträde, svårigheter att anställa unga jurister och att advokattjänsterna utanför tillväxtcentra blir färre.

Många erfarna advokater vägrar att sköta

uppdrag som rättshjälpsläpar. Utöver timpriset inverkar också att domstolarna ofta skär ner på antalet fakturerade timmar och anser att frågan borde ha kunnat skötas med mindre tidsanvändning. Ju tydligare och enklare man kan framföra ett ärende inför domstolen, desto mer arbete har beredningen av ärendet krävt. Det har domstolarna ibland svårt att inse – det ärende som klienten kommer till advokaten med är i allmänhet något helt annat än tydligt och i ordning.

När man till detta lägger till att den självriskandel som klienten ska betala ofta blir en kreditförlust för advokaten, blir det allt svårare att få erfarna advokater att sköta rättshjälpsärenden. Vi är inte ensamma om detta. Advokaterna har gått i strejk både i Norge och i Storbritannien på grund av det låga rättshjälpsarvodet. Kunde det vara möjligt hos oss också? Mer om detta i denna tidning.

tuokiokuva

Viimeiset silaukset

KUVA SUSANNA KEKKONEN // TEKSTI JOHANNA KAINULAINEN

Asianajajaliiton toimisto muutti lokakuussa Kaisaniemenpuiston laidalle Mikonkatu 25:een. Uudet tilat tuovat liiton entistä lähemmäs kaikkia asianajajia: Asianajajaliitto järjestää jatkossa lähes kaikki täydennyskoulutukset omissa tiloissaan.

Vahva oikeudentaju innosti juridiikan pariin

Vuoden asianajoassistentiksi valittu Sanna Husu arvostaa rehellistä viestintää juristien ja assistenttien välillä.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVA SUSANNA KEKKONEN

Vuoden asianajoassistentiksi on valittu assistenttina sekä tiiminvetäjän sijaisena Castrén & Snellmanilla työskentelevä **Sanna Husu**. Tunnustus jaettiin syyskuussa valtakunnallisessa Asianajotoimistopäivässä.

Koulutukseltaan Husu on tradenomi ja kulttuurintuottaja. Hän toimii asianajotoimiston työoikeuden ryhmässä.

– Minulla on vahva oikeudentaju, ja ehkä siksi juridiikka kiinnosti minua. Ilokseni huomasin, että alalla voi toimia muissakin tehtävissä kuin juristina.

Opinnoissaan Husu suuntautui HR:ään ja esihenkilötyöhön. Siksi työoikeuden praktiikka on tuntunut juuri oikealta paikalta. Päivittäistä arkeaan hän kuvaa ”ongelmanratkaisuksi ja asiakaspalveluksi”.

– Assistentti on valmis auttamaan ihan missä tahansa. Jokainen päivä on erilainen ja eteen tulee aina uusia haasteita.

Castrén & Snellmanin väen keskuudessa Husulla on ”ICT-velhon” maine. Hän on toimiston Microsoft Office -pääkäyttäjä ja osallistunut automaation kehittämishankkeisiin.

– Olen aina innostunut ongelmanratkaisusta. Olin noin 10-vuotias, kun meille tuli kotiin ensimmäinen tietokone. Aloin heti ottaa selvää, miten se toimii, tekemään kotisivuja ja editoimaan videoita.

Husu uskoo, että automaatio lisääntyy alalla ja vähentää myös assistenttien manuaalista työtä. Se ei kuitenkaan tarkoita, että työt loppuisivat, vaan ne muuttuvat haastavammiksi ja mielekkäämmiksi.

Hän näkee onnistuneen juristi-assistentti-suhteen avaimena molemminpuolisen kommunikaation. Vaikeistakin tilanteista ja asioista täytyy pystyä keskustelemaan, Husu painottaa.

– Ja sen jälkeen mennään yhdessä eteenpäin. *

Asianajajaliiton kampanjalla miljoonayleisö

Asianajajaliitto toteutti Löydä asianajaja -mainoskampanjan syyskuussa 2022. Sen tavoitteena oli asianajajien työn tunnettuuden lisääminen suuren yleisön keskuudessa sekä ohjaaminen julkiseen asianajajahakuun, Löydä asianajaja -palveluun.

Kampanja-aikana Asianajajaliitto näkyi valtakunnallisesti tv:ssä, radiossa, leffateattereissa, ulkomainoksissa, Helsingin Sanomien etusivulla ja somekanavissa. Näkyvyys oli kattavaa: esimerkiksi tv:ssä ja suoratoistossa mainoksia näki vähintään kerran 68 prosenttia 35–64-vuotiaista. Kaikkiaan kaikenikäisten katselukertoja oli yli 14 miljoonaa.

Asianajajaliitto teetti kampanjasta myös erillisen laadullisen vaikuttavuustutkimuksen. Siihen vastasi yli 400 suomalaista ja tuloksia vertailtiin muihin vastaaventyyppisten kampanjoiden tulok-

siin. Tulosten perusteella Asianajajaliiton kampanja ylitti lähes kaikilla mittareilla mediaanin eli tulokset olivat parempia kuin muilla vastaavilla kampanjoilla. Ainoastaan mainostajan tunnistamisessa ja tuntemisessa entuudestaan jäätiin selvästi jälkeen. Tämä johtui siitä, että Asianajajaliitto on ennestään mainostajana varsin tuntematon, koska näin laaja kampanja oli liitolle kaikkien aikojen ensimmäinen.

Kyselyn vastaajat myös sitoutuivat mainontaan, eli mainoksista ja niiden luovasta toteutuksesta pidettiin ja sisällöt koettiin puhuttelevina. Mainontaa pidettiin vastaajien mukaan hyödyllisenä, erottavana ja selkeänä sekä sen koettiin antavan positiivisen mielikuvan mainostajasta. Mainonta oli lisäksi aktivoitunut kuluttajia – se oli lisännyt ostoaikomusta sekä tiedonhaku aiheesta. Kampanja-

sivu [löydäasianajaja.fi](https://loydäasianajaja.fi) oli syyskuussa Asianajajaliiton nettisivuston suosituin yksittäinen sivu ja yli puolet kyseisellä sivulla vierailleista henkilöistä oli siirtynyt edelleen Löydä asianajaja -palveluun.

CSI®

LISÄTEHOA PROSESSEIHIN?

Eliminoi helposti viiveet
ja virheet integroimalla
avainjärjestelmäsi
CSI-ohjelmistoon

Version 11.0 nyt liitettävissä myös

- Ilves MyActivities Pro -ajanseuranta
- NetDocuments-dokumentinhallinta

Lue lisää
csihelsinki.fi

Täysistunnon tuoreita ratkaisuja

Valvontalautakunnan täysistunnossa käsitellään jaoston tai puheenjohtajan sille siirtämät asiat. Vain täysistunto voi määrätä seuraamusmaksun (suuruudeltaan 500–15 000 euroa), erottaa asianajajan Asianajajaliiton jäsenyydestä tai tehdä esityksen oikeudenkäyntiavustajalautakunnalle luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan luvan peruuttamisesta tai seuraamusmaksun määräämisestä. Näissä tapauksissa täysistunnossa järjestetään myös suullinen kuuleminen, johon osapuolet kutsutaan.

Jaosto voi lisäksi siirtää täysistunnon käsiteltäväksi luonteeltaan periaatteelliset asiat, uutta oikeudellista ilmiötä tai asiaa koskevat asiat sekä asiat, joissa jaosto

olisi päätyvässä äänestykseen. Lisäksi asia voidaan siirtää täysistuntoon, jos jaosto haluaa muuttaa valvontalautakunnan vakiintunutta ratkaisukäytäntöä.

Alla olevien täysistunnon ratkaisujen lisäksi ratkaisukäytäntöön voi tutustua valvontaratkaisujen hakemistossa osoitteessa valvontaratkaisut.fi.

Rauhallista loppuvuotta
Advokaatin lukijoille toivottaen,

Kaisa Marttinen

vt. valvontayksikön päällikkö

TUOREIMPIA RATKAISUJA

RIKOSTUOMIO JOHTI EROTTAMISEEN

Hovioikeus oli tuominnut asianajajan kolmesta laittomasta uhkauksesta, kotirauhan rikkomisesta, ampuma-aserikoksesta sekä ampuma-aserikkomuksesta ehdolliseen vankeusrangaistukseen.

Rikoksia ei voitu pitää vähäisinä, mitä osoitti myös teoista tuomittu yhteinen neljän kuukauden ehdollinen vankeusrangaistus. Valvontalautakunta piti asianajajan menettelyä erittäin moitittavana riippumatta siitä, että rikokset olivat tapahtuneet asianajotoiminnan ulkopuolella. Asianajajan menettely oli ollut omiaan alentamaan asianajajakunnan arvoa ja vähentämään luottamusta asianajajakuntaan. Asianajaja oli siten menettänyt hyvän asianajajatavan vastaisesti.

Koska asianajaja oli tuomittu rangaistukseen rikoksista, joista voitaisiin jo yksistään määrätä erottaminen, ja koska asianajajan menettely oli ollut omiaan alentamaan asianajajakunnan arvoa, valvontalautakunta totesi, että asianajaja oli erotettava Suomen Asianajajaliiton jäsenyydestä. **Erottaminen.** (Ei lainvoimainen)

SEURAAMUSMAKSU VALVONTALAUTAKUNNALLE VASTAAMISEN LAIMINLYÖNNISTÄ

Julkinen oikeusavustaja oli avustanut asiakastaan palkan takaisinperintää koskevassa asiassa. Asiakas katsoi avustajan hoitaneen tehtävää monelta osin puutteellisesti. Asiakas oli esimerkiksi saanut tiedon tuomioistuimen päätöksestä vasta ulosottoviraston vireilletuloilmoituksen myötä. Avustaja oli laiminlyönyt muun muassa velvollisuutensa pitää asiakkaansa ajan tasalla tehtävän etenemisestä.

Julkinen oikeusavustaja ei vastannut valvontalautakunnan vastauspyyntöön tai myöhempiin selvityspyyntöihin määräjassa useista muistutuksista ja lisääjän myöntämisestä huolimatta.

Avustaja ei vastannut valvontalautakunnalle myöskään kahdessa muussa samanaikaisesti käsiteltävänä olleessa valvonta-asiassa. Vakiintunut seuraamus vastaamisen laiminlyönnistä on Asianajajaliiton jäsenyydestä erottaminen. Julkinen oikeusavustaja ei kuitenkaan ollut liiton jäsen. Valvontalautakunta piti 2 000 euron seuraamusmaksua oikeasuhtaisena seuraamuksena avustajan menettelystä. **Seuraamusmaksu.** (Ei lainvoimainen)

LASKUTUKSESTA OLI TIEDOTETTU ASIANMUKAISESTI

Asiakas kanteli asianajajan laskusta, joka oli ollut lapsen huoltoa koskevassa asiassa yli nelinkertainen kustannusarvioon verrattuna.

Asianajaja oli antanut asiakkaalleen arvion vastaavissa tapauksissa syntyvistä tyypillisistä kustannuksista. Asianajaja ja asiakas olivat keskustelleet yleisellä tasolla siitä, millainen palkkio vastaavissa tapauksissa yleensä laskutetaan. Asianajaja ei ollut antanut kantelijan toimeksiantoa koskevaa yksilöityä hinta-arviota, vaan arvion tehtävän suorittamiseen normaalitilanteesta käytettävästä ajasta.

Lopulliseen toimeksiantoon oli sisällytynyt lukuisia kantelijan ohjeistuksella ja hyväksynnällä tehtyjä toimenpiteitä ja työvaiheita, jotka eivät tyypillisesti kuuluneet lapsen huoltoa koskevaan toimeksiantoon. Asianajaja oli tiedottanut asiakastaan laskutukseen liittyvistä seikoista eikä valvontalautakunta havainnut asianajajan menetelleen hyvän asianajajatavan vastaisesti. **Ei seuraamusta.**

Aurinkoa liiton arkeen

Marian Grönlund on Asianajajaliiton jäsenasioista ja yleisvalvonnasta vastaava uusi johtaja.

TEKSTI JA KUVA TERO IKÄHEIMONEN

Toimit aikaisemmin Finanssivalvonnan vakuutusvalvonnassa. Miltä vakuutusala näyttäytyi juristin näkökulmasta?

Vakuutusala on haastava valvottava, sillä vakuutusalan sääntely on pitkälti periaatepohjaista ja monilta osin yleiseurooppalaista. Vakuutusyhtiön varojen käyttö, hallinto ja johdon sopivuus ovat Suomessa tarkkaan säänneltyjä. Vakuutusyhtiölaki sääntelee kuitenkin vain periaatteiden tasolla, miten vakuutusyhtiöiden on toimintansa järjestettävä, mutta valvojalta vaaditaan kykyä arvioida yhtiöiden käytännön toimintaa. Tässä mielessä asianajajaliiton tarkempi sääntely tarjoaa juristille selkeämmät raamit.

Työnkuvasi Asianajajaliitossa on kokonaan uusi. Mitä tehtäviisi kuuluu?

Vastaan jäsenasioista ja yleisvalvonnasta eli muun muassa asianajotoimistojen tarkastuksista, rahanpesun estämiseen liittyvästä valvonnasta, asianajajatutkinnosta ja jäsenasioiden linjaamisesta. Lisäksi tehtäviini kuuluu oikeuspolitiikkaan ja kansainvälisiin asioihin liittyviä kysymyksiä. Johdan viiden asiantuntijan tiimiä, joten työnkuvaani kuuluu myös henkilöstöasioita.

Mitä haluat tuoda liiton arkeen?

Minulle on tärkeää, että tiimiläiseni viihtyvät ja menestyvät tehtävissään parhaalla mahdollisella tavalla. Olen kiinnostunut prosessien kehittamisestä, joten varmasti tulemme aikanaan käymään läpi, miten tiimin tekemistä voisi vielä entisestään hioa. Minulle tärkeää on myös työpaikan ilmapiiri, ja varmasti tulen näkymään ja kuulumaan arjessa positiivisena ja aurinkoisena tyyppinä, joka lähtee innolla mukaan uusiin projekteihin ja etsii ratkaisuja niin arjen käytännöllisiin kuin juridisiin kysymyksiin. *

OIKEUDENHOIDON uusilla aalloilla

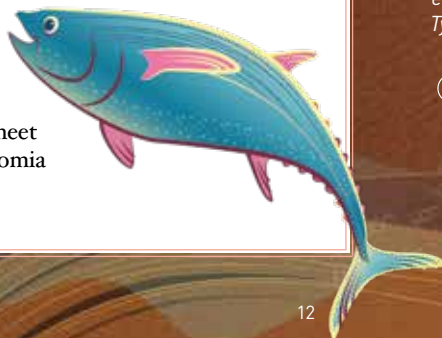
9. OSARATKAISUILLA JOUSTAVUUTTA PROSESSIIN

Prosesseja tulee nopeuttaa mahdollistamalla nykyistä laajemmin ja joustavammin osaratkaisujen, eli osatuomion ja välituomion, antaminen. Tämä lisää etenkin laajoissa asioissa prosessitehokkuutta ja todennäköisesti myös sovintohalukkuutta.

10. RIITA-ASIAN KULUVASTUUTA KOHTUULLISTETTAVA

Oikeudenkäyntikulujen osalta niin sanottu täyden korvauksen periaate (oikeudenkäymiskaari 21:1) muodostaa nykyisin ihmisille tai pienille yrityksille käytännössä esteen saattaa merkityksellinen asia tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Oikeudenkäyntikuluja koskevia säännöksiä tulee muuttaa siten, että hävinneen osapuolen kuluvastuun tulee olla kokonaisuutena arvioiden kohtuullinen. Kokonaisarvioinnissa tulisi ottaa huomioon esimerkiksi riidan kohteen arvo, osapuolten taloudellinen asema sekä mahdollinen syyllistyminen sellaisiin toimiin, jotka ovat aiheuttaneet toiselle osapuolelle tarpeettomia kuluja.*

Palstalla esitellään Asianajajaliiton ehdotuksia, joilla voitaisiin sujuvoittaa riita- ja rikosasioiden käsittelyä ja alentaa oikeudenkäyntien kustannuksia. Edelliset ehdotukset on julkaistu vuoden 2022 numeroissa. Työtappareformiin voi tutustua kokonaisuudessaan osoitteessa asianajajaliitto.fi/tyotappareformi

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

Asianajajalle juridiikka on jäävuoren huippu

Juristiammattien vaatimukset mielletään usein oikeudelliseksi asiantuntemukseksi korkeintaan höystettynä erilaisilla muilla taidoilla. Opiskeluvaiheessa juristius hahmottuu eri oikeudenalojen kautta, vaikka ainakin (oikeudenkäynti)asianajajan työssä suuri tai jopa suurin osa ammattitaidosta koostuu muista asioista.

Ajattelen asianajajalta vaadittavaa osaamista jäävuorena, jossa meren pinnan yläpuolella ulospäin näkyvä huippu edustaa varsinaista oikeudellista osaamista, eli keskeisesti kykyä tunnistaa asian oikeudelliset kysymykset ja löytää niihin vastaukset. Tämä on asianajajalle välttämätön, mutta ei suinkaan riittävä taito. Pelkkä juridiikka ei tee hyvää asianajajaa, vaan pinnan alla on lukuisia muita ammatillisia vaatimuksia.

Ensimmäisenä tulee asianajotyön ”faktapuoli” eli tarve käsitellä niitä tosiseikkoja, joihin oikeussääntöjä sovelletaan. Esimerkiksi yritysjuridiikassa on syytä ymmärtää yritystoimintaa. Oikeudenkäynneissä todistelunormiston tunteminen ei riitä, vaan näytön kanssa tarvitaan yleistä elämäkokemusta ja yleissivistystä, loogista päättelyä ja maalaisjärkeä. Moni juttu ratkeaa nimenomaan faktoihin.

Tästä voidaan edetä sosiaalisiin taitoihin, ihmistuntemukseen tai empatiakykyyn, millä termeillä asiaa haluaakaan lähestyä. On tärkeää kyetä hahmotamaan, miten asiat näyttäytyvät päämiehelle, vastapuolelle, tuomareille, todistajille ja niin edelleen.

Työhön liittyvät läheisesti erilaiset viestintätaidot, sillä asianajajan keskeistä osaamista on osata kirjoittaa ja puhua, kulloinkin vastaanottaja huomioiden. Asianajo on suurelta osin viestintää, ja riittävää ei useinkaan ole, että juridinen sisältö on oikein. Asianajajilta vaaditaan kaupallisia-kin taitoja, sillä asianajotoiminta edellyttää asiakashankintaa eli asiantuntijapalveluiden myymistä.

Kaikenlainen projektinhallinta, organisointi ja aikatauluttaminen ovat välttämätön osa asianajajan ammattitaitoa, ja tästä voisi kirjoittaa kolumnikappaleen sijaan kirjan. Jos esimerkiksi osaa sopia ja vetää sellaisia palavereita, joissa asiat etenevät, tämä kertautuu varmasti työn tuloksiin.

ON HYÖDYLLISTÄ KYSYÄ AIKA AJOIN ITSELTÄÄN, OLISIKO TYYTYVÄINEN ELÄMÄÄNSÄ, JOS KULUVA VIIKKO EDUSTAISI LOPPU(TYÖ)ELÄMÄN KESKIMÄÄRÄISTÄ VIIKKOA.

Projektinhallintaan liittyvät olennaisesti myös ryhmätyöskentely- ja johtamistaidot. Jos ei työskentele yksin, pelkkä asiantuntijuus ei riitä, vaan on esimerkiksi osattava jakaa työt tehokkaasti ja välittää tietoa tiimin kesken ilman, että kaikki aika menee keskinäisiin tilannepäivityksiin. Viestintä- ja sosiaaliset taidot ovat hyvin tärkeitä myös suhteessa kollegoihin, ja heidän kehittymistään olisi pystyttävä tukemaan.

Tiimin johtamisesta päästään jäävuoren pohjakerrokseen, jonne kaiken perustaksi sijoitan itsensä johtamisen. Asianajotyölle on leimallista suurehko ajankäyttölinnain toimintavapaus yhdistettynä siihen, että huolehdittavana on samaan aikaan paljon eri asioita. Vuorokauden tunneista kilpailevat vähintään eri toimeksiannot ja muut työn vaatimukset, siviilielämän asiat ja oma palautuminen.

Luenkin ammattitaitoon myös kyvyn järjestää palapelinä niin, että voi hyvin elämässään ja työssään osana sitä. On hyödyllistä kysyä aika ajoin itseltään, olisiko tyytyväinen elämäänsä, jos kuluva viikko edustaisi loppu(työ)elämän keskimääräistä viikkoa. On tärkeää löytää kaiken pohjalle sellaiset työskentely- ja elämäntavat, jotka antavat parhaat edellytykset onnistua ammatin moninaisissa vaatimuksissa ja tehdä työtä kestävällä tavalla.

Uskon myös, että yleinen ihmisenä kehittyminen kehittää paljon myös asianajajana. Juridiikka on asianajotyön pihvi, mutta ruokaympyrässä suurin osa lautasesta koostuu muista aineksista.

Matti Tyynysniemi
asianajaja

Ensiapua oikeusavulle

Britanniassa ja Norjassa asianajajat ovat lakkoilleet oikeusapupalkkioiden heikon tason vuoksi. Englannissa ja Walesissa saatiin korotus. Norjassa vasta perustettiin komitea palkkiotasoa suosittamaan.

TEKSTI TERHI HAUTAMÄKI // KUVITUS SAMULI SIIRALA

”Legal aid needs first aid.”

”Crime does not pay.”

Englantilaiset rikosasianajajat seisoivat syyskuun alussa kyltteineen Parliament Squarella Lontoossa korkeimman oikeuden edustalla.

Heillä oli päässään valkoiset peruukit. Peruukista tunnistaa *barristerin*, joka työskentelee pääasiassa oikeudenkäynneissä, kun taas *solicitor* tekee enimmäkseen oikeussalien ulkopuolista asianajotyötä. Barristerit lakkoilivat elokuun lopulta lokakuuhun asti.

Syy oli oikeusapupalkkioiden alhainen taso, joka on saanut monet rikosasianajajat pakenemaan paremmin palkattuihin töihin. Kriisi on todellinen: alan järjestön Criminal Bar Associationin mukaan rikosasianajajien määrä on vähentynyt neljänneksellä viiden vuoden aikana.

Englannin ja Walesin asianajajia edustava The Bar Council on vaatinut parempia palkkioita jo vuosia. Alirahoitettu, huonosti toimiva systeemi karkottaa etenkin nuoria asianajajia.

– Olemme ikääntyvä ammattikunta. Emme saa nuoria juristeja ryhtymään rikosasianajajiksi tai pysymään työssä, sanoo Bar Councilin puheenjohtaja **Mark Fenhalls**.

TODELLISET ANSIOT VAIHTELEVAT PALJON
Oikeusapu on tärkeä väline oikeusturvan toteutumiseen. Valtion maksaman oikeusavun turvin myös vähävaraisten on mahdollista hakea oikeutta ja saada osaa avustaja oikeudenkäyntiin.

Eri maissa on samantapaisia oikeusapujärjestelmiä, mutta niissä on myös eroja. Siinä missä Suomessa avustajalle maksettavat oikeusapupalkkiot ovat tuntikorvauksia ja taksa kaikesta työstä sama, Englannissa ja Walesissa systeemi on monimutkaisempi.

Asianajaja saa kiinteän korvauksen, joka kattaa ensimmäisen oikeudenkäyntipäivän, ja sitä seuraavilta päiviltä saa ”refresher”-korvauksen. Kiinteän korvauksen suuruus vaihtelee rikosnimikkeen mukaan: esimerkiksi murhajatusta se on korkeampi kuin pahoinpitelyjutusta.

Rikosasianajajien ansiot vaihtelevat paljon työkoemuksen, alueen, juttujen luonteen ja juttujen vaatiman työmäärän mukaan. Vaikka asianajajat Britanniassakin tienaa yleensä hyvin, pahimmillaan joidenkin rikosasianajajien ansiot jäävät kulujen jälkeen alle minimipalkan. Yleisin vuositulo oikeusaputyötä tekevilla juristeilla (kun mukana myös muut kuin asianajotutkinnon suorittaneet barristerit) on 30 000 ja 40 000 punnan välillä.

ALIRAHOITETTU, HUONOSTI
TOIMIVA SYSTEEMI
KARKOTTAA ETENKIN
NUORIA ASIANAJAJIA.

Fenhalls kertoo, että samalla kun palkkiot jäävät jälkeen, työ on käynyt stressaavammaksi ja epävarmemmaksi. Digitalisaatio on kasvattanut informaat-ion määrää ja sen myötä läpikäytävää aineistoa. Oikeuslaitos on ylikuormittunut, minkä vuoksi oikeuskäsittelyjä usein siirretään lyhyellä varoitusaajalla.

– Tästä seuraa, että moni tekee paljon työtä, josta ei todellisuudessa makseta.

OIKEUSJÄRJESTELMÄ ON KRIISISSÄ

Kolme vuotta sitten asianajajat vaativat oikeusministeriä tilaamaan riippumattoman selvityksen. Viime vuoden joulukuussa julkaistu selvitys osoitti, että asianajajat välttelevät rikosasioita ja vaihtavat muihin töihin, jos vain voivat. Selvitys ehdotti vähintään 15 prosentin korotuksia palkkioihin ja joitakin muita uudistuksia.

➤ Fenhallsin mukaan oikeusjärjestelmä on kriisissä. Oikeusapua on kansalaisten saatavilla kaikissa vakavissa rikosjutuissa, mutta siviilijutuissa heikosti. Vuonna 2012 voimaan tullut asetus vähensi siviilijuttujen oikeusapua.

– Se tarkoittaa, että useimmilla ihmisillä ei ole varaa hakea oikeutta tai mahdollisuutta saada oikeusapua siviilijuttuihin.

Fenhallsin mukaan oikeuslaitoksen kuluja on hallittu hidastamalla sisään tulevien juttujen määrää. Järjestelmä on ruuhkautunut, ja pandemia-aikana ongelma räjähti käsiin. Kun tuli aika purkaa sumaa, työhön ei ollut riittävästi asianajajia.

Rikosasianajajana moni tienaa huomattavasti vähemmän kuin muussa juristin työssä.

– Pitää olla tosi motivoitunut, jotta pysyy rikosjuriidiikan alalla. Ammatissa pysyvät sellaiset asianajajat, jotka ovat varakkaista perheistä tai joiden puoliso tienaa hyvin. Tämä haittaa diversiteettiä: ammattikunta ei enää edusta koko yhteiskuntaa.

Asianajajat saivat ennen lakkoa 15 prosentin korotuksen palkkioihin, mutta se koski vain tulevia juttuja. Koska juttujen viive on pitkä, moni saisi odottaa parempia palkkioita pitkään. Järjestelmän kriisi tuli siinä määrin näkyväksi, että asianajajien oli mahdollista ryhtyä lakkoon ilman, että se tulkittiin vain oman edun tavoitteluksi.

Uusi hallitus teki tarjouksen 15 prosentin korotuksesta, joka koskee myös vireillä olevia juttuja. Asianajajat äänestivät lakon lopettamisesta. Fenhallsin mukaan koko oikeusjärjestelmän korjaamisessa on silti yhä työtä, alkaen oikeustalojen kunnosta.

– Olisi mukava, jos katot eivät vuotaisi ja hissit toimisivat. Rakennuksissa on paljon korjattavaa. Se teki elämästä helpompaa, ja ihmiset voisivat mennä yleinen töihin.

NORJASSA LAKKOILTII PUOLI VUOTTA

Myös Norjassa asianajajat olivat viime talvena lakossa oikeusapupalkkioiden takia. Ongelmat ovat sielläkin kytenet pitkään.

Norjan asianajajaliiton Advokatforeningenin pääsihteerin **Merete Smith** kertoo, että oikeusapujärjestelmä on alirahoitettu. Se on heikentynyt 20 viime vuoden aikana, koska palkkiot ovat jääneet jälkeen kuluja ja palkkojen yleisestä noususta.

Samaan aikaan matkakulukorvaukset puolitettiin. Se on pitkien etäisyksien ja hintavan matkustamisen maassa iso asia. Asianajajille koituu paljon kuluja, kun he matkustavat oikeustalolle, poliisilaitokselle ja vankilaan asiakasta tapaamaan.

Norjassa asianajajat menivät lakkoon marraskuussa 2021, ja lakko kesti puoli vuotta.

Oikeusapupalkkio on nyt 1121 kruunua tunnilta eli noin 109 euroa. Siihen nähden,

NORJASSA ASIANAJAJAT
MENIVÄT LAKKOOON
MARRASKUUSSA 2021,
JA LAKKO KESTI PUOLI
VUOTTA.

miten korkea hintataso Norjassa on Suomeen verrattuna, voi olla yllättävää, että palkkio on melkein sama kuin Suomessa. Smithin mukaan ongelmana on alhaisen tuntipalkkioiden lisäksi se, että kaikesta työstä ei todellisuudessa saa korvausta. Monissa asioissa on määritelty maksimituntimäärä.

– Jos asianajaja on oikeudessa alle neljä tuntia, hän saa kahdeksan tunnin palkkion, joka sisältää valmistelun. Mutta jos käyttää valmisteluun 20 tuntia, saa silti vain kahdeksan tunnin palkkion.

Norjassa on väkilukuun suhteutettuna reilusti enemmän asianajajia kuin Suomessa, mikä tarkoittaa, että kilpailu on kovempaa ja palveluita on enemmän saatavilla. Oikeusaputoissa on usein uransa alussa olevia asianajajia.

– Kun asianajajat saavat työkokemusta, he tekevät yhä vähemmän tätä työtä. Mielestämme olisi tärkeää, että oikeusaputoissakin olisi kokeneita asianajajia.

TUOMIOISTUIMILTA

JA MEDIALTA TULI TUKEA

Norjan asianajajalakko oli rajattu. Asianajajat keskeytivät rikosjutut korkeimmassa oikeudessa muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Norjan korkeimmassa oikeudessa kaikki asiat käsitellään suullisesti.

Smith sanoo, että liitto sai tukea muun muassa tuomareilta ja tuomioistuinhallinnolta. Myös media suhtautui myönteisesti.

– Se osoittaa, että norjalaiset pitävät oikeusapua tärkeänä ja ovat huolissaan siitä, että järjestelmä ei ole niin hyvä kuin aiemmin.

OIKEUSAVUN SAATAVUUS ON KOKO YHTEISKUNNALLE TÄRKEÄÄ, MUTTA HUOLI ON SIITÄ, ETTÄ KAIKKI APUA TARVITSEVAT EIVÄT SITÄ SAA.

Oikeusavun saatavuus ja laatu ovat koko yhteiskunnalle tärkeää, mutta huoli on siitä, että kaikki apua tarvitsevat eivät sitä saa. Yhä harvemmat ihmiset ovat oikeutettuja oikeusapuun, Smith sanoo. Tulorajat ovat matalat, koska niitä ei ole nostettu yleisen tulo- ja kulutason mukana. Oikeusapua myönnetään yhä harvempiin asiaryhmiin.

Lakko päättyi keväällä, kun Norjan asianajajaliitto sopi oikeusministeriön kanssa riippumattoman komitean perustamisesta. Komitea määrittelee jatkossa palkkiosuosituksat. Asianajajaliitto valitsee yhden henkilön komiteaan, oikeusministeriö toisen ja kolmas on tuomioistuinhallinnon ehdottama ekonomisti.

Vielä korotuksia ei ole tullut. Lisää rahaa tuli matkakorvauksiin. Smith arvelee, että Ukrainan sodan ja energiakriisin varjossa kaikki rahankäyttö on entistä tiukemmassa.

– Kaikissa Pohjoismaissa on melko hyvä oikeusapujärjestelmä, ja se on tärkeä osa oikeusvaltiota. Toivon todella, että lakko helpottaa rahan saamista oikeusapuun, Smith sanoo. *

OIKEUSAPUPALKKIOT OVAT SUOMESSA PYSYNEET SAMANA VUODESTA 2014

Myös Suomen Asianajajaliitto on puhunut oikeusapupalkkioiden tasosta vuosia. Liitto on tuonut esiin, että kenenkään taloudellinen asema ei saa muodostua oikeuden hakemisen esteeksi. Oikeusavun saatavuus on sen vuoksi tärkeä asia.

Yksityiselle avustajalle julkisena oikeusapuna annettusta asianajajasta maksetaan 110 euroa tunnilta. Korvaus on jäänyt reilusti jälkeen asianajajien normaalilaskutuksesta, joka voi olla noin 250 euroa luokkaa.

– Oikeusapupalkkiot ovat pysyneet samana vuodesta 2014, eikä niihin ole tullut minkäänlaisia indeksikorotuksia,

sanoo Asianajajaliiton pääsihteeri **Niko Jakobsson**.

Jakobsson muistuttaa, että 110 euron palkkio ei ole suoraan palkkaa. Se on yrityksen laskuttama palkkio, josta pitää maksaa työn sivukulut ja toimiston ylläpito: eläketurva, toimiston vuokra ja tarvikkeet, kalustus ja siivous, assistentin palkka ja eläke, kirjanpito, tilintarkastus ja vakuutukset. Asianajotoiminnan kulut ovat kasvaneet inflaation tahtiin.

Suomessa ei ole näkynyt sellaista lähtöä oikeusaputoista kuin Britanniassa. Täälläkin asianajotyö kuitenkin keskittyy kasvukeskuksiin ja isoihin

toimistoihin, jotka hoitavat muita kuin oikeusapuasioita.

– Huolena on, että eläkkeelle jäävien oikeusapuasioita hoitavien asianajajien tilalle ei pienillä paikkakunnilla löydy jatkajia.

Jakobsson sanoo, että palkkio vaatisi useiden kymmenien eurojen korotusta. Hän ei silti usko, että Suomessa nähtäisiin lakkoilua.

– Norjan ja Britannian lakot osoittavat, että emme ole ilmiön kanssa yksin. Tämä ei ole uhkaus, että ryhtyisimme lakkoon, mutta toivottavasti asia herättää keskustelua ja ymmärrettään oikeusapupalkkioiden laajempi merkitys.

Ei mikään sooloilija

Korkeimman oikeuden presidentti Tatu Leppänen patistaa oikeuselämän ammattilaisia tiiviimmin saman pöydän ääreen. ”Meidän pitää lähivuosina tehdä nykäisy parempaan”, hän sanoo.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVAT MIKKO KAUPPINEN

Korkeimman oikeuden presidentti **Tatu Leppänen** astelee sisään helsinkiläisen Tavastia-klubin hämäämään. On tavallinen arkipäivä, ja Suomen kuuluisin rock-klubi nuokkuu hiljaisena. Tänään lava on tyhjä, joten on hyvä hetki ottaa valokuvat tätä juttua varten.

Kuvauspaikka on valikoitunut kahdesta syystä. Yksi: Leppänen on kotoisin Hämeenlinnasta, ja Tavastian juuret ovat syvällä Hämläis-Osakunnan toiminnassa. Kaksi: kitaraa soittava Leppänen on myös itse esiintynyt opiskelijajuhlissa rock-pyhätön lavalla big bandin kanssa.

– Ensimmäinen sähkökitarani oli jokin halpa Stratocaster-kopio, muistaakseni väriltään punavalkoinen, Leppänen muistelee.

Sittemmin hän on siirtynyt käyttämään muun muassa Led Zeppelinin **Jimmy Pagen** ja Guns N’ Roses -yhtyeen **Slashin** suosimaa Gibson Les Paul -merkkistä kitaraa, ja soittoharrastus jatkuu. Viimeksi Leppänen on voinut nähdä lavalla Tuomaripäivien jatkoilla lokakuussa 2022. Sen julkisempia esiintymisiä yhtye ei kuitenkaan tee, hän painottaa.

– Lippuja meidän keikoille ei voi ostaa.

SIVIILIASIOIDEN MÄÄRÄ LASKEE

Tatu Leppänen aloitti korkeimman oikeuden presidenttinä syksyllä 2019. Ensimmäisen kerran hän tutustui taloon jo 1990-luvun puolivälissä toimiessaan esittelijänä. Jäseneksi hänet valittiin tuomioistuimeen vuonna 2016.

Korkeimman oikeuden tilat sijaitsevat Helsingissä Pohjoisesplanadilla, arvoisellaan paikalla kaupungintalon ja Presidentinlinnan välissä. Talossa käytetään

RESURSSIPULA ON TODELLINEN ONGELMA, MUTTA ALAN SISÄLLÄ OLISI MYÖS TOIMINTATAVOISSA KEHITETTÄVÄÄ.

Suomessa ylintä tuomiovaltaa riita- ja rikosasioissa, joten vähempi ei riittäisikään.

Vuoden 2021 aikana korkeimman oikeuden käsiteltäväksi saapui noin 2 000 asiaa, joista valtaosa, noin 1 800, oli valituslupahakemuksia. Siviiliasioiden eli riita-, vakuutus- ja maa- ja metsätalouden oikeusasioiden määrä on laskenut vähitellen vuosi vuodelta, ja vastaavasti rikosasioiden osuus on kasvanut.

Miltä suomalainen tuomioistuinjärjestelmä näyttää korkeimmasta oikeudesta katsottuna?

– Pääosin hyvältä. Tuomioistuinten työ on laadukasta ja ihmiset luottavat niiden antamiin päätöksiin. Tämän osoittavat myös kansainväliset vertailut, Leppänen sanoo.

Suurimmiksi haasteiksi hän nostaa kaksi asiaa: oikeudenkäyntien liian pitkät kestot ja suuret kustannukset. Resurssipula on todellinen ongelma, mutta alan sisällä olisi myös toimintatavoissa kehitettävää.

Asianajajaliiton työtapareformia Leppänen pitää hyvänä keskustelunavauksena siitä, miten prosesseja saisi sujuvoitettua.

henkilö kuvassa

– Asianajajaliiton ehdotuksessa on hyvää se, että siinä korostetaan asioiden valmistelun merkitystä, aikataulutusta ja kaikkien osapuolten sitoutumista tähän, hän sanoo.

– Olen väitöskirjastani lähtien ollut sisällöllisen valmistelun puolestapuhuja. Sovitaan selkeästi, mikä asiassa on riitaista ja mikä riidaton, ja jätetään säälä vähemmälle. Kaikki panokset, jotka laitetaan valmisteluun, maksavat itsensä moninkertaisesti takaisin oikeudenkäynnissä.

FOKUS ENNAKKOPÄÄTÖKSIIN

Hovioikeuskäsittely uudistuu uusimman tiedon mukaan vuonna 2024 siten, että todistajien kertomukset videoidaan käräjäoikeudessa, eikä henkilöitä kuulla hovioikeudessa uudelleen ilman erityistä syytä. Suullinen todistelu hovioikeudessa, ja myös korkeimmassa oikeudessa, korvataan siis tallenteilla.

Leppäsen mukaan uudistus on hyvä sekä todistelun laadun että hovioikeuskäsittelyn sujuvuuden kannalta.

Korkeimman oikeuden työhön uudistus vaikuttaa vähemmän, sillä valtaosa asioista ratkaistaan kirjallisen aineiston perusteella. Leppänen uskoo kuitenkin, että ennakkopäätöksissä linjattavia, todistelun tallentamiseen liittyviä kysymyksiä tulee korkeimman oikeuden käsiteltäväksi.

”KORKEIMMAN
OIKEUDEN TÄRKEIN
TEHTÄVÄ ON ANTAA
ENNAKKOPÄÄTÖKSIÄ.”

➤ Hän näkee kehittämisen tarvetta myös korkeimman oikeuden toiminnassa. Leppäsen mukaan yksi harkitsemisen arvoisista uudistuksista olisi niin sanottu hyppyvalituslupa, joka tarkoittaa sitä, että korkein oikeus voisi myöntää valitusluvan ja ratkaista suoraan ennakkopäätöskysymyksen, vaikka hovioikeus ei olisi myöntänyt asialle jatkokäsittelylupaa.

Toinen Leppäsen ehdotus on ennakkopäätösmenettely, jossa käräjäoikeus voisi siirtää sen käsiteltävänä olevassa asiassa ilmenevän ennakkopäätöskysymyksen suoraan korkeimman oikeuden ratkaistavaksi.

– Korkeimman oikeuden tärkein tehtävä on antaa ennakkopäätöksiä. Uudistuksilla saisi parannettua edellytyksiä tämän tehtävän toteutumiselle, Leppänen sanoo.

Vuonna 2015 oikeusministeriössä pohdittiin korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden yhdistämistä, ja asiasta pyydettiin lausunnot myös molemmilta tuomioistuimilta. Sittemmin yhdistymiskeskustelu on vaimentunut, mutta yhteistyö korkeimpien oikeuksien välillä on tiivistä, Leppänen vakuuttaa.

Mitä ajattelet KKO:n ja KHO:n mahdollisesta yhdistämisestä nyt?

Leppänen asettelee sanansa tarkkaan, ja silmiin syttyy vaikeasti tulkittava pilke.

– Sehän on lainsäädäntökysymys siinä missä muutkin, hän sanoo lopulta.

ASIANAJAJIEN RIIPPUMATTOMUUS PERUSTUSLAKIIN?

Suomalaisen asianajajakunnan ammattitaitoa Leppänen pitää hyvänä. Suurin havaittava muutos hänen uransa aikana on ollut se, että toimistojen koko on vuosi vuodelta kasvanut.

– Silloin kun itse aloitin juridiikan parissa, asianajajan työ oli enemmän käsityöläishommaa. Sitä se on toki edelleen pienemmillä paikkakunnilla.

Leppänen korostaa riippumattoman asianajajakunnan merkitystä osana oikeusvaltiota. Hän on tuomioistuinten osalta maininnut, että lainsäädäntöä voisi vahvistaa edelleen, jotta niiden riippumattomuus säilyy yllättävissäkin tilanteissa. Voitaisiko asianajajienkin riippumattomuus taata perustuslaissa?

– Ehdotus on harkinnan arvoinen.

VAHVISTINTA KOVEMMALLE

Tävastian takahuoneessa seinät katosta lattiaan täynnä klubilla esiintyneiden artistien puumerkkejä.

”MEIDÄN KÄYTÄNNÖN TOIMIJOIDEN PITÄÄ ISTUA SAMAN PÖYDÄN ÄÄREEN NYKYISTÄ TIIVIIMMIN.”

Vuosikymmenten kerrostumien alta voisi löytyä myös Tatu Leppäsen signeeraus, sutaistuna jonkin opiskeluaikojen huolettoman hauskanpidon päätteeksi.

Hän kuitenkin kiistää koskaan kirjoittaneensa seinään mitään – eikä korkeimman oikeuden presidentin sanaa ole syytä epäillä.

Kovimman rock-vaiheen jälkeen Leppäsen musiikkimaku pyörityi, ja hän alkoi kiinnostua myös jazzin kuuntelusta ja soittamisesta. Autiolle saarelle hän kuitenkin ottaisi mukaan levyllisen alkuvoimaista rockia: **Jimi Hendrixin** ”Are You Experienced” -albumin vuodelta 1967.

Hendrix oli visionäärinen uudistaja, joka mullisti käsityksen siitä, mitä sähkökitaralla voi tehdä. Olisiko siis Leppäsellä itselläänkin ajatuksena ravistella hie-man oikeudenhoidon kenttää?

Ensin hän muistuttaa, että oikeudenhoito – siinä missä bändissä soittaminenkin – on mitä suuremmissa määrin yhteistyötä. Jos yksi taho vetää omaan suuntaan, soitto takkuu.

Leppänen ehdottaa uudenlaista, nykyistä tiiviimpää yhteistyötä tuomioistuinten, syyttäjien ja asianajajien välille.

– Meidän täytyy lähivuosina tehdä nykäisy parempaan. Lainsäätäjien ja rahoittajien täytyy omalta osaltaan mahdollistaa hyvä oikeudenhoito, mutta myös meidän käytännön toimijoiden pitää istua saman pöydän ääreen nykyistä tiiviimmin ja parantaa toimintaamme.

Olisiko Tuomioistuinvirasto oikea taho koordinoimaan tällaista yhteistyötä?

– Se voisi olla. Tärkeintä olisi, että saisimme tiiviimpää keskustelua aikaiseksi tuomioistuinten, syyttäjien ja asianajajien kesken siitä, miten voimme itse parantaa prosesseja, Leppänen sanoo.

– Olen käytettävissä kaikin tavoin, miten vain tämän toteutumista voi edistää. *

henkilö kuvassa

Tatu Leppänen

- Syntynyt 1968
Hämeenlinnassa
- Oikeustieteen tohtori 1998
- Toiminut käräjätuomarina, laamannina ja hovioikeudenneuvoksena
- KKO:n jäsen 2016–2019 ja presidentti 2019 alkaen

”TARVITSEMME TUOMAREITA ERILAISISTA TAUSTOISTA”

Korkeimman oikeuden presidenttinä **Tatu Leppänen** toimii tuomioistuimen kasvoina median ja yleisön suuntaan.

Yksityisyydestään hän on kuitenkin tarkka. Perhetaustastaan Leppänen suostuu kertomaan sen verran, että hänen isänsä oli pankkialalla toimiva juristi. Lapsuudenkoti sijaitsi Hämeenlinnan ”keskustan liepeillä”.

– Hämeenlinna oli idyllinen ja hyvä paikka kasvaa, hän sanoo.

Juridiikasta Leppänen kiinnostui lukioikäisenä. Siinä oli jotain samanlaista,

logiikkaan vetoavaa viehätystä kuin hänen toisessa suosikkiaiaineessaan matematiikassa. Mutta juridiikassa oli lisäksi vahvasti mukana inhimillinen elementti, joka vei mennessään.

Leppänen toivoo, että oikeustieteelliseen hakisi mahdollisimman eritaustaisia opiskelijoita. Muuten riskinä on, että myös tuomareiden taustat yksipuolistuvat ja siten tuomioistuinten näkökannat kaventuvat.

– Tuomareiden täytyy jatkossakin ymmärtää tavallisten ihmisten elämää.

Pesis mukana purjeveneessäkin

Asianajaja Meri Vuorio on pelannut pesäpalloa lapsesta saakka. Nyt hän ei ehdi enää itse pelata, mutta lähituntuma lajiin säilyy pesäpallon kurinpitopäällikön tehtävässä. Luottamustehtävässä on oltava aina valmiina päätöksiin, vaikkapa kesälomalla purjeveneessä.

TEKSTI KIRSI HYTÖNEN // KUVAT JENNI VIRTA

– Asianajaja sopii hyvin kurinpitopäällikön hommiin, sillä meillehän myös leipätyö on riitojen ratkaisemista ja erimielisyyksien sovittamista. Jämäkkyyttä tarvitaan, **Meri Vuorio** sanoo.

Tuomarityö on Vuorion mukaan pesäpallossa erityisen haastavaa, sillä kentällä tapahtuu paljon yhtä aikaa ja virheitä voi tapahtua kokoneellekin tuomarille.

Pesäpallossa kurinpitopäällikkö on diktaattori, jonka päätöksistä ei käytännössä valiteta. Siksi periaatteellisesti tärkeimmät tai kinkkisimmät päätökset voidaan valmistella myös yhteistyössä liiton johdon kanssa.

Tällaisia on Vuorion tähän asti vuoden kestäneellä kaudella ollut käytännössä yksi, joka koski alaikäistä pelaajaa. Vuorion päätökset julkaistaan Suomen Pesäpalloliiton sivuilla ja niistä voidaan antaa myös tiedote.

PELI ON KOVENTUNUT

Kaikkiaan Vuorio on ensimmäisen kurinpitopäällikkövuotensa aikana saanut käsiteltäväkseen 13 tapausta. Tapausten määrä vaihtelee vuosittain. Vuorion mukaan kesän 2022 Superpesiksen eli korkeimman tason loppupelit olivat aikamoista haipakkaa ja niistä kertyikin useampi kurinpitopäätös.

Tyypillinen kurinpitotoimiin johtava tapaus on sellainen, jossa pelaaja soittaa suutaan tuomarille, joka on hänen mielestään tehnyt väärän päätöksen ottelutilanteessa. Seurauksena sääntöjen vastaisesta kielenkäytöstä voi olla esimerkiksi yhden ottelun peli- ja toimitsijakielto.

”LAJI ON AMMATTI-MAISTUNUT. ETENKIN SUPERPESIKSESSÄ PELI JA PANOKSET OVAT SEN MUKAAN KOVENTUNEET.”

– Tietynlainen provosointi kuuluu lajiin luonteen, mutta sääntöjen vastainen käytös on kyllä minun mielestäni lisääntynyt esimerkiksi niistä ajoista, kun itse pelasin juoniorisarjassa. Toki myös laji on ammattimaistunut. Etenkin Superpesiksessä peli ja panokset ovat sen mukaan koventuneet, Vuorio tuumii.

Hän toivoo voivansa jatkaa kurinpitopäällikön tehtävässä useamman vuoden, kuten tekivät hänen edeltäjänsäkin, viimeksi asianajaja **Kimmo Suominen**.

AINA VALMIINA

Vuorio on luottamustehtävässään aina käytettävissä, vaikkapa sitten kesken kesäloman purjeveneessä, sillä pelissä annetut päätökset voivat vaikuttaa seuraavaan otteluun.

Näin voi olla vaikkapa silloin, jos seuran tähtipelaaja on tuomittu ottelussa pelikieltoon, ja seuraava peli on jo huomenna tai ylihuomenna ja kurinpitopäällikköä pyydetään tutkimaan asia. ➔

Meri Vuorio

- Valmistui Turun yliopiston oikeustieteellistä tiedekunnasta 2008
- Asianajajaliiton jäsen vuodesta 2011
- Tuomioistuinharjoittelu Varsinais-Suomen käräjäoikeudessa 2015, jolloin sai varatuomarin arvon
- Oma toimisto Asianajotoimisto Vuorio & Co Oy vuodesta 2016

➤ Tämä velvoite ei kuitenkaan Vuoriota haittaa, sillä hän sanoo olevansa muutenkin täysverinen yrittäjäluonne, joka ei osaa eikä halua erottaa työtä ja vapaa-aikaa turhan tarkasti.

Puhelin ja läppäri kulkevat purjehtimista harrastavan Vuorion mukana aina myös merellä. Muuten ei työstä ja luottamustehtävistä pystyisi irrottamaan niitä viikkoja, joita pidempiin purjehdus- ja muihin reissuihin vuodessa tarvitaan.

SELKEÄ URAPOLKU HOUKUTTI

Turkulaisen asianajajan tausta sopii muutenkin hyvin kurinpitotehtäviin, sillä ennen oikeustieteen opintojaan hän opiskeli yliopistossa kasvatustieteitä. Silloisen poikaystävänsä oikeustieteellisen tenttikirjat alkoivat kuitenkin tuntua Vuoriosta kiinnostavammilta kuin hänen omansa, joten hän päätti kesken opintojen vaihtaa alaa ja pyrkiä Turun yliopiston oikeustieteelliseen tiedekuntaan.

USEIN ASIAKAS EI TUNNISTA, MIKÄ ONGELMA ON JURIDISESTI RATKAISTAVISSA JA MIKÄ EI.

Oikeustieteellisessä houkutti sekin, että valmistuessa olisi valittavana useita selkeitä urapolkuja kuten esimerkiksi syyttäjän, tuomarin tai asianajajan tehtävät. Kasvatustieteiden alalla tulevaisuudennäkymät vaikuttivat paljon epämääräisemmiltä.

– Lähdin lukemaan oikeiksen pääsykokeisiin sillä asenteella, että jollen pääse sisään ensi yrittämällä, en hae toista kertaa.

Pyrkiminen onnistui ja Vuorio valmistui oikeustieteen maisteriksi 2008.

Palstalla vaihtuvat kirjoittajat ottavat kantaa oikeuspolitiikan ajankohtaisiin teemoihin.

Pidetäätkö oikeusvaltiota itsestäinselvyytenä?

Suomen Asianajajaliiton oikeusturvaohjelma sisältää useita toimia sen varmistamiseksi, että suomalainen oikeusvaltio toimii jatkossakin riippumattomasti ja mahdollistaa oikeuden saatavuuden jokaiselle. Oikeusvaltioperiaate on myös modernin demokraattisen yhteiskunnan elinehto.

Asianajajakunnan rooli oikeusvaltion turvaajana ansaitsee kuitenkin perusteellisemman tarkastelun. Miksi on niin olennaista, että asianajajat ovat itsenäisiä ja esimerkiksi valtiovallasta riippumattomia? Miksi Asianajajaliitto on ehdottanut, että perustuslaissa tulisi huomioida myös asianajajien riippumattomuus?

Ensinnäkään oikeudenmukainen oikeudenkäynti ei voi toteutua ilman jokaisen mahdollisuutta täysimääräisesti puolustaa oikeuksiaan. Asianajajien riippumattomuuden merkitys on kenties helpompi käsittää, kun tarkastellaan toimivan oikeusvaltion vastakohtaa. Esimerkiksi kansalaisyhteiskunnan ja tuomioistuinlaitoksen tilan heikentäminen ovat toimia, joita myös Euroopassa on valitettavasti nähty viime vuosina. Oikeusprosesseissa tarvitaan niitä, jotka voivat puolustaa kansalaisia esimerkiksi totalitaristisen valtion vallankäyttöä vastaan.

Toisekseen kansainväliset instituutiot ovat melko yksituumaisia asianajajien roolista. EU-tuomioistuin on esimerkiksi katsonut, että käsitys asianajajakunnasta riippumattomana ja oikeudenhoidon etujen mukaisesti toimivana ammattikuntana, jota valvotaan yleisen edun nimissä asetettujen ammattieettisten ja kurinpitosääntöjen kautta, on osa unionin oikeusjärjestystä.

Vaikka asianajajien omassakaan päivittäisessä työssä oikeusvaltion periaatteellinen pohdinta ei välttämättä ole kovin suuressa roolissa, on syytä muistaa myös isompi kuva. Asianajajat vastaavat omalta osaltaan suomalaisen oikeusvaltion tulevaisuudesta yhdessä muiden oikeudenhoidon toimijoiden kanssa.

Elisa Gebhard

Juristi, oikeuspolitiikka
Asianajajaliitto

PERHEOIKEUS LÄHINNÄ SYDÄNTÄ

Nyt Meri Vuorio pyörittää Turussa omaa toimistoaan, jossa hänellä on kaksi työntekijää. Toimisto on erikoistunut rikos- ja perheoikeuteen eli ”tavallisten ihmisten tavallisiin asioihin”. Vuorion mukaan hän on itse parhaimmillaan juuri avioero- tai huoltajusasioissa.

– Koen että minulla on myötälämisen kyky ymmärtää asiakkaiden inhimillisiä tunteita vaikeissa tilanteissa, hän sanoo.

– Avioero- ja huoltajuskiistoissa fiksutkin ihmiset voivat taantua lapsen asteelle, koska ovat niin tunteidensa vallassa. Silloin tarvitaan asianajajaa sanomaan, että hei, noin et voi menetellä tai että tuolla tavoin et edistä omaa asiaasi. Meidän työssämme asiakas ei todellakaan ole aina oikeassa, hän nauraa.

Vuorion mukaan monilla on väärä käsitys siitä, mitä asianajaja voi riitatilanteissa tehdä. Jotkut luulevat, että voivat ikään kuin ostaa asianajotoimistolta mieleisensä vaatimuksen oikeudessa esitettäväksi. Usein asiakas ei myöskään tunnista, mikä ongelma on juridisesti ratkaistavissa ja mikä ei.

– Joku saattaa haluta yksinhuoltajuuden lapselleen, koska ex-puoliso ei noudata sovittuja lapsen nukkumaanmenoajoja tai kumppanin uusi puoliso ei miellytä. Minun tehtäväni on saada asiakas ymmärtämään, että tällaiset asiat pitää hoitaa neuvottelemalla, ei oikeusteitse. Aina ei yksimielisyyttä kuitenkaan löydy, ja sekin pitää hyväksyä. *

AINA MENOSSA

Meri Vuorio on aktiivinen ja puuhakas ihminen, joka on mielellään tekemisissä muiden kanssa ja ottaa iloisesti vastaan luottamustehtäviä työn oheen.

Hän on Asianajajaliiton valtuuskunnassa jo toisella kolmivuotiskaudella ja toimii myös liiton Turun paikallisyhdistyksen hallituksessa. Asianajajaliitto on hänelle tärkeä verkostoitumisen mahdollisuus ja tapa tutustua kollegoihin.

Pesäpallon ohella Vuorion harrastuksiin kuuluvat purjehtiminen, golfaaminen ja matkustelu. Purjeveneessäkin hän ei viihdy yksin, vaan tekee reissuja muun muassa muista naispurjehtijoista koostuvien ystäväporukoidensa kanssa.

koulutus

MIKÄ?

IHMISKAUPPARIKOKSET

Koulutuksessa käydään läpi ihmiskaupan eri muotoja niin teorian kuin oikeuskäytännön kautta. Lisäksi koulutuksessa tarkastellaan ihmiskaupparikosten esitutkintoihin ja oikeudenkäynteihin liittyviä erityispiirteitä ja haasteita avustajan näkökulmasta.

KUKA?

Asianajaja Emilia Kaikkonen: Ihmiskaupparikosten asianajollinen näkökulma, ihmiskaupan eri muodot ja rikosprosessiin liittyvät haasteet

Oikeuspsykologi Julia Korkman: Ihmiskaupparikosten oikeuspsykologinen näkökulma

MISSÄ?

Suomen Asianajajaliitto, koulutustila
Mikonkatu 25, 00100 Helsinki (myös etänä)

MILLOIN?

17.1.2023 klo 12.00–16.15

MUISTATHAN MYÖS NÄMÄ:

- 7.12. **Paluu perusteisiin – Asianajajan rooli sovittelussa**, Helsinki, myös etänä
- 8.12. **Oikeudenkäyntikulut**, Helsinki, myös etänä
- 13.12. **Markkinaoikeuden teemapäivä I – Patenttiriidat**, Helsinki, myös etänä

Katso kaikki koulutukset ja ilmoittaudu:

asianajajaliitto.fi/
tapahtumakalenteri

IGLUX. Experience

Koe nyt ainutlaatuinen kaupunkiloma meren äärellä Kalastajatorpalla.

Lue lisää ja varaa:
www.IGLUXperience.fi

Hilton

HELSINKI KALASTAJATORPPA

KESKIVIikko 28.9.2022

- 05.30 Heräsin ilman herätyskelloa ja viestittelin USA:ssa yliopistovierailulla olevan serkkuni kanssa.
- 07.55 Vein lukiolaisen kouluun yhteiskuntaopin kokeeseen. Työmatka ruuhka-aikaan meni nopeasti, kun kuuntelin matkalla MTV3:n aamulähetystä, jossa haastateltiin hyvää ystävääni tärkeästä aiheesta, nuorten mielenterveysongelmista. Kolmen teinin vanhempana tämä aihe kiinnostaa.
- 08.45 Olin hyvissä ajoin Helsingin käräjäoikeudessa. Vettä satoi kaatamalla ja autosta löytyi vain nyt 14-vuotiaan tyttärenti ikivanha Hello Kitty -sateenvarjo. Tyyllillä käräjätalolle!
- 09.30 Suullinen valmisteluistunto avioeroon tuomitsemista, yhteiselämän päättämistä ja elatusapua koskevassa asiassa. Ensimmäinen avioeron vastustamista koskeva asia minun urallani. Poikkeuksellista oli myös se, että pyysin kolmen tuomarin kokoonpanoa.
- 12.00 Ehdin toimiston lounastilaukseen, ja äyriäispasta maistui hyvässä seurassa.
- 13.00 Seuraavan päivän ison perunkirjoituksen valmistelua.
- 14.30 Toimistossa aloitti maanantaina uusi trainee, **Netta**. Järjestimme toimistolle yhteiset kahvit ja pullat Netan kunniaksi.
- 16.00 Alma Talentin pyytämän koulutusaineiston viimeistelyä Petran kanssa. Koulutuksen aiheena on ”Testamentin suunnittelu asianajotoimeksiantona”.
- 17.10 Kotiin ja matkalla puhelu siskolle.
- 18.00 Iltalenkille Martta-koiran kanssa. Kotimme lähellä on todella hyvät ulkoilumaastot.
- 19.30 Kollega-**Petran** kanssa lähikuntosalilla. Loistavaa henkistä ja fyysistä vastapainoa vaativalle työlle. Käymme salilla yhdessä viikoittain.
- 21.00 Torstaisin saamme apua ihanalta kodinhoitajaltamme **Tuulalta**. Tävaroiden järjestelyä ja kotihommia ennen Tuulan tuloa.
- 22.30 Iltajuomaksi teetä, jonka sain tuliaisenä Berliinistä kiitokseksi siitä, että hoidin toista toimistokoiraamme Tepiä. Hiljalleen rauhoittumista nukkumaan.

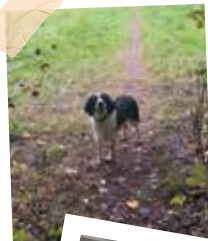

Ilona Piironen, Espoo

Ilona on perhe- ja jäämistöoikeuteen erikoistunut asianajaja ja Asianajotoimisto Reims & Co Oy:n osakas.

Yhteenveto

”Kiva päivä, josta teki poikkeuksellisen istunto erikoisesta aiheesta. Lahduin siitä, kun saimme koulutusaineiston ajoissa kasaan ja ehdin olla yhteydessä myös kavereihin.”

Palstalla asianajajat pitävät Advokaatin pyynnöstä päiväkirjaa yhden työpäivän ajan.

Saumatonta asiointia ehkä vuonna 2024

Oikeuslaitoksen jättihanke AIPA on kohta maalissa, mutta asianajajat joutuvat lähettämään tuomioistuimiin yhä sähköpostiliitteitä ja paperipostia.

TEKSTI TERHI HAUTAMÄKI // KUVAT SHUTTERSTOCK

Takavuosina myös asianajajat odottivat tuomioistuinlaitoksen järjestelmää, josta he saisivat aidosti apua työhönsä. Iso toive on ollut, että AIPAn myötä paperisavotta loppuu ja juttujen aikataulutaminen ja seuraaminen helpottuvat.

– Alkuperäiset visiot ovat matkan varrella muuttuneet, ja asianajajat ovat etäänntyneet hankkeesta. Alun innostus meidän mukana pitämiseemme on selkeästi jäänyt, sanoo asianajaja **Kari Jaatinen** asianajotoimisto Finstasta.

Jaatinen on ollut Asianajajaliiton edustajana AIPAn kehittämistyöryhmissä. Lupauksia asianajajien mukaan ottamisesta on, selkeää aikataulua ei. AIPA on tuomioistuiemien käytössä, mutta asianajajat lähettävät yhä sähköpostia ja kirjepostia.

– Emme ole saaneet digitaalista yhteyttä tai asiakirjojen toimittamismahdollisuutta suoraan järjestelmään.

HAIPAN ONGELMIA EI HALUTA TOISTAA
Tuomioistuinviraston kehitysosaston johtaja **Pasi Kumpula** kertoo, että asianajajat voivat päästä asioimaan AIPAssa näillä näkymin vuonna 2024. Asiointipalvelua on tarkoitus alkaa rakentaa ensi vuonna.

TÄLLAINEN "ONE SIZE FITS ALL" -RATKAISU EI SOVI ERITYISEN HYVIN MILLEKÄÄN ASIA-RYHMÄLLE.

ASIANAJAJALIITON ASSI-PALVELU SYNTYI KAHDESSA VUODESSA

Asianajajaliitollakin on tuoretta kokemusta digihankkeesta.

Jäsenpalvelu siirtyi huhtikuussa 2021 asiointipalvelu ASSIn käyttöön. Asianajajat voivat päivittää tietojaan ja tehdä jäsenyyteensä liittyviä hakeuksia. Myös esimerkiksi kantelut ja viranomaisilmoitukset valvontalautakunnalle tehdään asiointipalvelussa.

Projektipäällikkönä toiminut Agillonin toimitusjohtaja **Antti Laaksonen** kertoo, että alun perin hanke käynnistyi 2017 mutta keskeytyi, koska budjettia ja toteutusta piti selvittää tarkemmin. Vuoden 2018 lopulla

uudelleen käynnistetty projekti onnistui hyvin.

– Toimittajavalinta onnistui. Asetetut tavoitteet täyttyivät, aikataulu piti ja kokonaisbudjetti jopa hiukan alittui, mikä on aika poikkeuksellista tämän mittakaavan hankkeissa.

Ensin uudistettiin jäsenrekisteri ja laskutustoiminnot, sitten käyttäjille näkyvät palvelut. Uudistuksia tehtiin esimerkiksi Löydä asianajaja -hakupalveluun.

– Löydä asianajaja -palvelun kehittämiseen käytettiin aika paljon paukua, koska se oli tarpeen remontoida

kokonaan vastaamaan nykypäivän vaatimuksia.

Yksi haaste matkan varrella oli pandemia ja siirtyminen etätyöhön. Hankkeen aikana tulivat myös lakisääteiset velvollisuudet verkkopalveluiden saavutettavuudesta. Viranomaistehtäviä hoitavan organisaation palvelun täytyy sopia kaikille, myös esimerkiksi näkö- ja kuulovammaisille käyttäjille.

– Projektin aikana tuli lisäksi julkisuuteen Vastaamo-tapaus, minkä vuoksi tehtiin erityisen paljon työtä tietoturvan eteen, Laaksonen sanoo.

Kumpula muistuttaa, että järjestelmä on suoraan vain tuomioistuimissa työskentelevien käytössä. Asianajajista ei tule koskaan samalla tavoin sen käyttäjiä. Tarkoitus on mahdollistaa sähköinen asiointi erillisessä asiointipalvelussa kuten hallinto- ja erityistuomioistuinten järjestelmässä.

Hallinto- ja erityistuomioistuintien tietojärjestelmäkokonaisuus HAIPA saatiin asiointikäyttöön huomattavasti nopeammin.

Yksi syy AIPAn viivästyksen onkin kokemukset tästä kehitystyöstä. HAIPA ei ole innostanut käyttäjiä toivotusti, ja siksi ei haluta tehdä täysin samanlaista uudelleen.

– Nyt kun on nähty, että ratkaisu ei houkuttele käyttäjiä, ei kannata jatkaa samaa latua vaan pitää keksiä uutta.

Kumpula arvelee, että ongelmat ovat esimerkiksi tunnistautumisessa. Yksittäisille kansalaisille sopiva Suomi.fi-tunnistautuminen ei ole palvellut hyvin asianajajatoimistoja, jotka edustavat ammattimaisesti useita tahoja.

– Hallinto- ja erityistuomioistuimissa erilaisten asioiden määrä on valtava, eikä tällainen ”one size fits all” -ratkaisu sovi erityisen hyvin millekään asiaryhmälle.

AIPAssa pyritään miettimään parempia ratkaisuja.

– Pitää tunnistaa asiaryhmät, joissa kansalaiset asioivat itse, kuten avioeron hakeminen, ja räätälöidä siihen mahdollisimman selkeä ratkaisu. Esimerkiksi laajoissa riita-asioissa on lähes

aina lainoppinut avustaja, ja asiointi täytyy räätälöidä sillä ajatuksella.

EI ENÄÄ NÄIN ISOJA HANKKEITA
AIPA-järjestelmään tulivat ensin salaiset pakkokeinoasiat vuonna 2018, sitten hakemusasiat ja laajat riita-asiat. Jäljellä on käyttöönotto rikosasioissa ensi kesään mennessä.

AIPAssa on tullut vaihtelevaa palautetta. Hankaluutta aiheuttaa juuri se, että eletään ”toinen jalka vanhassa maailmassa”.

– Kaikki aineisto, joka tulee paperipostina tai sähköpostina, pitää erikseen viedä järjestelmään, mikä aiheuttaa manuaalista työtä, Kumpula sanoo.

Hanke on ollut valtava. Ministeriön työryhmä käynnistyi jo 2010 ja kehitystyö 2014.

– Hankkeen mittasuhteet arvioitiin alussa väärin. Yksi keskeinen oppi on se, että näin isoja hankkeita Tuomioistuinvirasto ei halua tulevaisuudessa tehdä.

Kumpulan mukaan AIPA ei ole jäänyt kehityksestä jälkeen, vaikka digitalisaatio on tällä välin edennyt huimasti. AIPA on rakennettu alusta asti lainkäyttöä varten. Järjestelmässä on hyödynnetty valmiita ohjelmistokomponentteja ja näitä on matkan varrella jo vaihdettu tai päivitetty.

HAIPA pohjautuu valmistuotteeseen ja oli siksi nopeampi ottaa käyttöön, mutta osista koottua voi paremmin muokata.

– AIPAn puolella kaikki on mahdollista, jos on aikaa ja rahaa. *

Tällä palstalla asianajajat kertovat mieleenpainuvista tapauksista uransa varrelta. Haluaisitko nähdä oman tai kollegan keissin palstalla? Lähetä vinkki advokaatti@asianajajaliitto.fi

KEISSI

Minä vastasin
Minna Pilviö,
Tampere
Asianajotoimisto
Pilviö & Laakso

Tiedätkö kuka asiakkaasi on?

Työskentelin ennen asianajajan uraani syyttäjänä. Erään rikosasian käsittelyssä eteeni tuli erikoinen tilanne: kävi nimittäin ilmi, että eräs syytetty olikin joku aivan muu henkilö kuin hän väitti olevansa.

Kyseessä oli perusmuotoinen anastus, jossa poliisi oli esitutkinta-aineiston mukaan tunnistanut valvontakameran tallenteilta tekijäksi henkilön X. Tallenteet olivat hyvälaatuisia, olin nostanut syytteen ja asiaa käsiteltiin nyt käräjäoikeuden pääkäsittelyssä. Asiaan liittyi muitakin rikoskokonaisuuksia, ja salissa oli useampi vastaaja avustajineen.

Kun tämän kyseisen rikosasian käsittelyn vuoro tuli, aloimme katsoa kuvia tapahtumista. Tällöin syytetty lausahi, että katso nyt, enhän minä ole noissa

kuvissa. Kuvista näki selvästi, että valvontakameran kuvissa oli joku toinen henkilö kuin syytetty.

Ajattelin siinä vaiheessa, että poliisille on sattunut erehdys tunnistamisessa ja luovuin syytteestä. Tämä henkilö pääsi avustajineen lähemmään, ja me jatkoimme muun rikosasian käsittelyä muiden vastaajien kanssa.

Vanhana poliisina asia jäi askarruttamaan minua. Pysyin poliisilta tunnistus-

kuvat tästä henkilöstä X, sillä ihmettelin virheellistä tunnistusta noin hyvän aineiston pohjalta.

Kun tunnistuskuvat saapuivat, kävi ilmi, että kuvissa on kyllä juuri sen niminen henkilö, jota olin syyttänyt. Mutta kuka oli se henkilö, joka oli saapunut saliin avustajineen vastaamaan syytteesen? Se jäi mysteeriksi. Hänelle oli hankittu asianmukaisesti oikeusapukin.

Tuolloin mietin syyttäjän pöydän takaa, millä tavoin avustaja voi varmistaa, kenen kanssa on oikeasti tekemisissä? Meillä asianajajilla lienee oikeus luottaa asiakkaan ilmoitukseen. Silti joskus voi käydä niin, ettei päämies olekaan se henkilö, joka väittää olevansa.

nimitykset

Ahonen Noora
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Andersin Atte
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Anttinen Laura
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Backström Claes
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Günther Petteri
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Hakala Annaleena
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Hakkarainen Kaarlo
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Hakkarainen Sini
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Hamed Nora
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Henriksson Lotta
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Hoffrichter Pinja
ASIANAJOTOIMISTO
NORDIA OY

Holm Jonas
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Holopainen Jaakko
ASIANAJOTOIMISTO
LAGOM OY

Huhtala Katarina
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

ASIANAJOTOIMISTO
BERGMANN OY

OTM **Karoliina Rytkönen** on nimitetty Associateksi 1.7.2022 alkaen.

ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Associate, asianajaja, VT, KTM **Noora Ahonen** on nimitetty senior associate -juristiksi 1.10.2022 alkaen.

Associate, OTM **Atte Andersin** on nimitetty senior associate -juristiksi 1.10.2022 alkaen.

Asianajaja, LL.M., KTT **Petteri Günther** on nimitetty counsel -juristiksi 15.8.2022 alkaen Immateriaalioikeudet- sekä Data ja teknologia -palveluihimme.

Asianajaja **Sini Hakkarainen** on nimitetty senior associate -juristiksi 15.8.2022 alkaen Riitojen ratkaiseminen -palveluumme.

OTM **Lotta Henriksson** on nimitetty associate-juristiksi 17.9.2022 alkaen Riitojen ratkaiseminen -palveluumme.

OTM, KTM **Anna-Maria Huldén** on nimitetty senior associate -juristiksi 1.8.2022 alkaen Yritysjärjestelyt-palveluumme.

Jenni Hömmö on nimitetty Legal Assistant -tehtävään 15.8.2022 alkaen Corporate Governance -palveluumme.

OTM **Noora Korpelainen** on nimitetty associate-juristiksi 1.8.2022 alkaen Yritysjärjestelyt-palveluumme.

Associate, OTM **Roopert Laitinen** on nimitetty senior associate -juristiksi 1.10.2022 alkaen.

OTM **Ilari Lamminmäki** on nimitetty associate-juristiksi 22.8.2022 alkaen Riitojen ratkaiseminen -palveluumme.

nimitykset

Huldén Anna-Maria
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Hänninen Anna
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Hömmö Jenni
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Jauhiainen Tiina
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Karjalainen Viola
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Korpelainen Noora
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Koskela Krister
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Laitinen Roope
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Lamminmäki Ilari
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Laurila Aleksis
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Lehikoinen Pyry
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Lehmuskoski Lena
I&O PARTNERS
ASIANAJOTOIMISTO OY

Lehtonen Liisa
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Lindberg Petra
I&O PARTNERS
ASIANAJOTOIMISTO OY

Lindberg Seppo
I&O PARTNERS
ASIANAJOTOIMISTO OY

Lindeman Lars
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Mononen Aarni
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Männikkö Annamari
ASIANAJOTOIMISTO
NORDIA OY

Nykänen Noora
I&O PARTNERS
ASIANAJOTOIMISTO OY

Palviainen Dani
ASIANAJOTOIMISTO
LAGOM OY

Peussa Konsta
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Purho Sohvi
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Purojärvi Sampsa
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Pälli Otto
I&O PARTNERS
ASIANAJOTOIMISTO OY

Rahnu Markus
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Raitis Touko
EVERSHEDS
ASIANAJOTOIMISTO OY

Rytönen Karoliina
ASIANAJOTOIMISTO
BERGMANN OY

Rönkkö Nelli
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

OTM, VT **Lars Lindeman** on nimitetty senior associate -juristiksi 5.9.2022 alkaen Riitojen ratkaiseminen -palveluumme.

OTM **Konsta Peussa** on nimitetty associate-juristiksi 1.10.2022 alkaen Ympäristö, infrastruktuuri ja luonnonvarat -palveluumme.

Tradenomi **Sohvi Purho** on nimitetty Legal Assistant -tehtävään 1.8.2022 alkaen Rahoitus-palveluumme.

Associate, asianajaja **Sampsa Purojärvi** on nimitetty senior associate -juristiksi 1.10.2022 alkaen.

Associate, OTM **Markus Rahnu** on nimitetty senior associate -juristiksi 1.10.2022 alkaen.

Associate, asianajaja, VT **Hanna Salokangas** on nimitetty senior associate -juristiksi 1.10.2022 alkaen.

Tanja Viinamäki on nimitetty ICT-tukihenkilöksi 1.9.2022 alkaen.

Associate, OTM **Lauri Ylönen** on nimitetty senior associate -juristiksi 1.10.2022 alkaen.

ASIANAJOTOIMISTO KROGERUS OY

OTM **Laura Anttinen** on nimitetty Senior Associateksi 1.10.2022 alkaen.

OTM **Annaleena Hakala** on aloittanut Associatena 14.6.2022.

OTM **Kaarlo Hakkarainen** on nimitetty Senior Associateksi 1.10.2022 alkaen.

OTM **Nora Hamed** on nimitetty Senior Associateksi 1.10.2022 alkaen.

OTM **Jonas Holm** on aloittanut Associatena 15.6.2022.

OTM **Katariina Huhtala** on aloittanut Associatena 17.9.2022.

OTM **Anna Hänninen** on nimitetty Senior Associateksi 1.10.2022 alkaen.

OTM **Tiina Jauhiainen** on aloittanut Associatena 15.6.2022.

OTM **Aleksis Laurila** on aloittanut Associatena 13.6.2022.

OTM **Pyry Lehikoinen** on aloittanut Associatena 1.9.2022.

OTM **Liisa Lehtonen** on aloittanut Associatena 6.6.2022.

OTM **Nelli Rönkkö** on aloittanut Associatena 18.5.2022.

OTM **Helen Urho** on aloittanut Associatena 1.9.2022.

OTM **Konsta Westerlund** on aloittanut Associatena 18.5.2022.

OTM **Laura Äijälä** on nimitetty Senior Associateksi 1.10.2022 alkaen.

OTM **Ada Öhman** on aloittanut Associatena 20.9.2022.

ASIANAJOTOIMISTO LAGOM OY

Asianajajat **Dani Palviainen** ja **Jaakko Holopainen** ovat perustaneet Asianajotoimisto Lagom Oy:n Espoon Laajalahteen 1.9.2022 lukien. Toimisto keskittyy yksityishenkilöiden ja pk-yritysten oikeudenkäynteihin. Keskeiset oikeudenalamme ovat rikosoikeus, työoikeus ja lasten huohto, tapaaminen ja elatusapu sekä muut riita-asiat.

ASIANAJOTOIMISTO MERILAMPI OY

Asianajaja **William Sjöberg** on kutsuttu osakkaaksi 1.11.2022 alkaen. Sjöberg toimii yritysjärjestelyt ja rahoitus -praktiikkasamme ja on erikoistunut kiinteistöjärjestelyihin.

Asianajaja **Sami Tuominen** ryhtyy vetämään uutta veropraktiikkaamme liittyessään osakuntaamme 1.11.2022 alkaen.

Salokangas Hanna
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Sandholm Henrik
EVERSHEDS
ASIANAJOTOIMISTO OY

Sjöberg William
ASIANAJOTOIMISTO
MERILAMPI OY

Svartling Essi
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Säteri Ville
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Takala Minni
I&O PARTNERS
ASIANAJOTOIMISTO OY

Tiainen Jonni
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Tihlman Lisa
HANNES SNELLMAN
ASIANAJOTOIMISTO OY

Tuominen Sami
ASIANAJOTOIMISTO
MERILAMPI OY

Urho Helen
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Viinamäki Tanja
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Westerlund Konsta
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Ylönen Lauri
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Äijälä Laura
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Öhman Ada
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

ASIANAJOTOIMISTO MK-LAW OY

Asianajaja, KTM **Caspar Friberg** on nimitetty Senior Associate -juristiksi 1.10 alkaen.

ASIANAJOTOIMISTO NORDIA OY

Asianajaja **Pinja Hoffrichter** on kutsuttu osakkaaksi 1.1.2023 alkaen. Hoffrichter työskentelee erityisesti riidanratkaisun, talousrikosasioiden ja immateriaalioikeuden parissa.

Asianajaja **Annamari Männikkö** on kutsuttu osakkaaksi 1.1.2023 alkaen. Männikkö työskentelee erityisesti yritysjärjestelyiden, yhtiö-, työ- ja sopimusoikeuden parissa.

EVERSHEDS ASIANAJOTOIMISTO OY

Asianajaja, VT **Touko Raitis** on kutsuttu osakkaaksi 1.7.2022 alkaen.

Asianajaja **Henrik Sandholm** on kutsuttu osakkaaksi 1.7.2022 alkaen.

HANNES SNELLMAN ASIANAJOTOIMISTO OY

OTM **Claes Backström** on nimitetty juristiksi M&A-ryhmään.

LL.M. **Viola Karjalainen** on nimitetty juristiksi M&A-ryhmään.

OTM **Krister Koskela** on nimitetty juristiksi Real Assets -ryhmään.

OTM **Essi Svartling** on nimitetty Counseliksi Real Assets -ryhmään.

OTM **Ville Säteri** on nimitetty juristiksi Finance-ryhmään.

OTM **Lisa Tihlman** on nimitetty juristiksi Real Assets -ryhmään.

I&O PARTNERS ASIANAJOTOIMISTO OY

Lena Lehmuskoski on nimitetty Junior Associateksi 20.10.2022 alkaen.

Asianajaja, VT **Petra Lindberg** on kutsuttu osakkaaksi 3.10.2022 alkaen.

Asianajaja, VT **Seppo Lindberg** on nimitetty Senior Counseliksi 3.10.2022 alkaen.

Asianajaja, OTM **Noora Nykänen** on nimitetty Senior Associateksi 1.11.2022 alkaen.

OTM **Otto Pälli** on nimitetty Associateksi 10.10.2022 alkaen.

OTM **Minni Takala** on nimitetty Associateksi 17.10.2022 alkaen.

NIMITYSUUTISET JA KUVAT VUODEN 2023 LEHTIIN SEURAAVASTI: 20.1. (1/2023), 14.4. (2/2023), 25.8. (3/2023) ja 27.10. (4/2023) MENNESSÄ: ADVOKAATTI.FI/ILMOITA-NIMITYSUUTISIA.

Alma Talent Lakitieto

Kaikki juridiikan tietosisällöt työhösi – nyt uutena palveluna.

Tutustu ja kokeile: almatalent.fi/lakitieto

"Viimeisin asiantuntijatieto ei aina löydy hakukoneista – juristina tarvitset luotettavan tiedonlähteen."

– **INARI KINNUNEN**, Knowledge Manager,
Senior Attorney

**LAKITIETOPALVELU
SUOMEN LAKI**

**VERKKO-
KIRJAHYLLY
JURIDIIKKA**

**JURIDIIKAN
PÄIVITTYVÄT
HAKUTEOKSET**

**JURIDIIKAN JA
TALOUDEN
UUTISKIRJE**

**KOULUTUS
JA TUKE**

Painavaa asiaa

Nopeakäyttöiset Lakikirjat sisältävät keskeiset säädökset valituilta oleellisilta oikeudenaloilta. Selkeä jaottelu perustuu Edilexin systematiikkaan – Lakikirja ja Edilex toimivat mainiosti yhdessä.

Osta omasi: lakikirja.com

EDITA